ALLAH'TAN BAŞKASINA YEMİN ETMEK

Abdulazîz b. Abdillah b. Bâz

[Fetâvâ el-Lecnetu'd-Dâime 1/1/343]

Tevhidin Hakikati

Bismillahirrahmanirrahim

Allah'tan Başkasına Yemîn Etmek Şirktir

Allah'tan başkası adına; meleklere, nebîlere, velilere veya yaratılmışlardan herhangi bir şey üzerine yemîn etmek haramdır.

Nitekim, İbnu Umar radıyallahu anhuma'dan şu hadis sâbit olmuştur:

'Umar İbnu'l-Hattab radıyallahu anhu bir topluluğun içinde babasının üzerine yemîn ederken Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem onların yanına geldi ve şöyle seslendi: Aman hâ dikkat edin! Allah azze ve celle sizi babalarınız üzerine yemîn etmekten nehyediyor! Kim yemîn edecek ise ya Allah'ın üzerine yemîn etsin ya da sussun.' (1)

Yine İbni Umar'dan bir başka rivâyette ise Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: 'Yemîn edecek olan Allah'tan başkası adına yemîn etmesin!' (Müslim ve Diğerleri)

Kureyş kabilesi babalarının üzerine yemîn ediyorlardı, Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem de onlara şöyle seslendi: 'Babalarınızın üzerine yemîn etmeyin.' (2) (Müslim ve Diğerleri)

Nebî sallallahu aleyhi ve sellem, Allah'tan başkası adına yemîn etmekten nehyetmiştir. Nehiyde ise asıl olan haramlıktır. Zirâ Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem bunu şirk olarak isimlendirmiştir.

Umar İbnu'l-Hattab radıyallahu anhu'dan Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: 'Kim Allah'tan başkası üzerine yemîn ederse muhakkaki o şirk koşmuştur.' (3) (Bunu Ahmed sahîh bir sened ile, Tirmizi ise hasen olduğunu söyleyerek rivâyet etmiş, Hakim ise sahih olduğunu söylemiştir.)

Umar İbnu'l-Hattab radıyallahu anhu'dan Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: 'Kim Allah'tan başkası adına yemîn ederse muhakkaki o küfretmiş veya şirk koşmuştur.' Fakat alimler bunu küçük şirke hamletmiş ve şöyle demişlerdir: 'Bu, islâm'dan çıkaran büyük küfrün dışında olan bir küfürdür.' Bundan, Allah'a sığınırız. Zirâ o büyük günahlardandır.

Bu sebepten dolayı İbnu Mes'ud radıyallahu anhu şöyle demiştir : 'Allah üzerine yalan olarak yemîn etmem, Allah'tan başkası üzerine doğru olarak yemîn etmemden bana daha sevimli geliyor.'

O'nun bu sözünü Ebu Hureyre'nin Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem' den rivâyet ettiği şu hâdis destekliyor. O (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur: 'Sizden kim yemîn ederse ve yemîninde lât ve uzza derse (yani onlar adına yemîn ederse) 'Lâ ilâhe illallah' desin. Ve kim kardeşine gel kumar oynayalım derse, sadaka versin.' (4) Bunu Müslim ve diğerleri rivâyet etmiştir.

Nebî sallallahu aleyhi ve sellem müslümanlardan lât ve uzza adına yemîn edenlere yemînlerininden sonra 'Lâ ilâhe illallah' demesini emretti.

Çünkü bunda, Allah'tan başkası adına yapılan yemîn ile vâcip olan tevhidin kemâli arasında bir çelişki vardır. Yine bunda Allah'a hâs olan şeylerde Allah'tan başkasına ta'zimden bir cüz vardır. O da Allah üzerine yemîn etmektir.

Bazı hadiselerde vârid olan, sahabelerin babaları üzerine yemîn etmeleri nehiyden önce olmuş bir şeydir. Bu da araplarda cahiliyyeden kalma alışkanlıklardan bir tanesi idi.

Tevfik Allah'tandır. Peygamberimiz Muhammed'e, âilesine ve ashâbına salât ve selâm olsun.

(1) Buhâri (7/221), Müslim (11/105,106), İmam Mâlik Muvatta (2/408), Ebu Dâvud (3/569), Tirmizi (4/109,110), Nesâi (7/4), İbn Mace (1/677), Hakim (1 /52)

(2) İmam Ahmed (1/19,32), Buhâri (7/222), (8/170), Müslim (11/160)

(3) İmam Ahmed (1/47), Hakim (1/52)

(4) Buhâri (7/97,222,223), Müslim (11/106, 107), Tirmizi (4/110, 119) Nesâi (7 /7) İbnu Mace (1/678), İbn Hibban (S-28